

Ana Maria
SANDU

Fiction-Ltd

Salvatorii

povestiri

POLIROM
2024

Cuprins

K.	5
80 de franci	41
<i>Solitude</i>	57
Vacanța de iarnă.	77
Dispariția	107
Salvatorii	129

Dar asta fusese demult de tot. În vara în care se angajase, pusese o singură condiție: să poată să vină o dată la trei luni acasă, să-și vadă copiii. Atît. Panucci acceptase, pentru că Maria i se păruse de la început ascultătoare, muncitoare și serioasă.

Ușor-ușor, se acomodase. Muncea de la 6 și jumătate dimineața, dar viața ei nu fusese niciodată altfel. În casa Panucci măcar era liniște, ceea ce îi plăcea. Ea însăși devenise un ceas, la fel ca domnul acesta în vîrstă, care știa în fiecare zi a săptămînii ce o să mănînce, în ce o să se îmbrace și, în general, tot ce se poate programa pe lume, pînă la sfîrșitul ei. Fiul și nepoții îl vizitau sîmbăta, atunci era momentul cel mai animat al casei. Duminica se urca în mașina sa mică, un Fiat 500 alb, și mergea 10 kilometri pînă la azilul unde se afla soția sa bolnavă. Mariei îi plăceau cel mai mult diminețile în care trebuia să schimbe așternuturile. Nu pentru că ar fi dormit cineva în ele, ci pentru că se umpleau de praf. Atunci deschidea larg geamurile mari și lăsa să intre înăuntru toată forfota din grădina umbroasă. Își spusese de multe ori: „Acum aș putea să îmi imaginez că sînt într-o vacanță“. Nu avea parte niciodată de o reverie prea lungă, pentru că don Panucci își amintea cîte ceva și o striga, fără s-o lase să termine ce începuse:

— Mariaaaa!

Și ea lăsa totul baltă și mergea imediat să-l ajute.

— Ce m-aș face fără tine? îi spusese într-o zi.

O singură dată, într-o duminică seara, insistase să bea un păhărel împreună. Cînd ieșise din cameră,

îl găsisese cu o sticlă de vin roșu în față, cu părul ciufulit și cu cămașa descheiată.

— Nu mă mai cunoaște deloc. De două ori m-a întrebat cine sînt. Gata, a uitat toți cei 40 de ani, oftase bărbatul.

Maria stătuse o vreme cu paharul în mîină. Luase cîteva înghițituri, dar nu era obișnuită să bea și simțea cum obrazii încep să i se încălzească. Era la curent cu faptul că starea doamnei Panucci se înrăutățise în ultima lună. I se rupea sufletul și de bărbat, și de femeie.

— Te rog, adu și ceva să mîncăm, spusese el.

Și asta era ceva cu totul excepțional, fiindcă trecuse de ora 9 seara. Maria tăiasese bucăți de brînză și cîrnați uscați pe un fund de lemn și, cînd le pusese pe masă, don Panucci mestecase cu poftă, așa cum nu se întîmpla de obicei. Ciugulise și ea cîteva bucățele, mai mult de politețe decît pentru că i-ar fi fost foame.

— Îmi pare rău că n-ai cunoscut-o pe Rosa! îi zisese el cu o voce melancolică.

— Sînteți norocos! Ați avut o viață lungă împreună, îl consolase Maria.

Tresărise, ca și cînd replica Mariei i-ar fi amintit de ceva. Își trăsese scaunul mai aproape de ea și începuse să-i mîngîie obrazul. Îi luase o șuviță de păr și o învîrtise pe deget de mai multe ori. Era în gestul lui ceva mai degrabă patern decît erotic și asta o făcuse să nu se ferească. Îi simțise răsuflarea și îi văzuse petele de pe față. Duritatea lui se topise și ea își imaginase un don Panucci tandru,

ceea ce o făcuse să zîmbească. După cîteva secunde, el își retrăsese mîna și revenise cu tot cu scaun la poziția inițială. Nu mai spusese nimic, iar ea se ridicase, de frică să nu se simtă jenat de acest moment de slăbiciune, mai mult decît de intimitate.

Îl lăsase la masă, vizibil amețit și trist. A doua zi dimineață, don Panucci rămăsese în pat pînă tîrziu, ceea ce o îngrijorase. Dar, în scurt timp, totul reintrase în ritmul obișnuit, iar gesturile lui de apropiere nu se mai repetaseră niciodată.

Într-o marți, Maria intrase grăbită în cimitir. Se oprise la fîntînă, își umpluse ca de obicei sticla de plastic de jumătate și se îndreptase spre banca ei. S-ar fi așteptat la orice, dar nu s-o găsească ocupată. Un bărbat îmbrăcat într-o geacă de piele neagră, cu părul pînă la umeri, grizonat, strîns într-o coadă, stătea cu mîinile în poală și se uita în gol. Ea se oprise lîngă dînsul și îl privise insistent, cu gîndul că o să se simtă și o să plece. Nu doar că nu se ridicase, dar nici nu păruse că o vede. Rămăsese cîteva minute lîngă bancă, în tăcere, și, pentru că el nu se mișcase, în cele din urmă îl întrebuse:

— Pot? Știți, aici stau eu de obicei.

Nici un răspuns. Nici o reacție. Totuși, se așezase. Nu avea timp de pierdut aiurea. Își scoșese sandviciul, îl despachetase și îl privise pe furiș pe intrus. Între ei nu era mai mult de un metru distanță, așa că ar fi putut să simtă mirosul de șuncă și de roșie, la o adică. Cînd, în sfîrșit, își întorsese capul spre ea, îi văzuse ochii. Mari și albaștri. Îi zîmbise și făcuse un semn de salut. Gesticulase

și înțelesese că bărbatul nici nu vorbește, nici nu aude. Rămăseseră așa, unul lângă celălalt, într-o liniște absolută, mai bine de o oră. Când se ridicase să plece, îi zisese:

— La revedere!

Apoi îl atinsese ușor pe umăr și abia asta avusesese efect, căci el îi zîmbise, urmărind-o cu privirea pînă trecuse de gardul cimitirului.

A doua zi, Maria făcuse două sandviciuri cu friptură, rămasă de la masa de seară. Ar fi vrut să-l găsească din nou pe bărbatul acela tăcut. Îl zărise de departe, cum stătea pe aceeași parte, cu mâinile în poală. Se grăbise și ea. Scosese pachetele, îi întinsese unul și începuse să mănînce, după ce îl încurajase și pe el.

— E mai plăcut să nu ieși prînzul singur, zisese.

— De cînd stai aici, sărmanule, ți-o fi și ție foame.

— De unde oi fi apărut și tu?

Maria vorbea, dar nu se uita la el, să nu cumva să se jeneze și să nu mai mănînce. Omul își desfăcuse cu grijă șervețelul și păruse bucuros de grija ei.

— La noi se numește pomană, mai spusese ea.

— Eu dau de sufletul meu, nu al morților. Că am plecat de acasă după bani și ăsta e semn de lăcomie.

— Morții mei nu sînt aici, sînt în Vrancea. Departe de tot, dar pămîntul e unul pentru toți, nu?

Bărbatul mîncase cu poftă și îi făcuse Mariei semn că era bun și că-i place. El terminase sandviciul primul, mototolise grijuliu șervețelul și îl băgase în punga în care ea adusese mîncarea. Îi

observase cămașa în carouri și unghiile îngrijite și asta îi făcuse o impresie bună.

— Am 38 de ani. Nici dumneata nu pari cu mult mai în vîrstă. Om fi de-un leat. Așa se zice la mine la țară.

De obicei se îmbrăca în blugii ei largi, dar în ziua aceea își pusese o rochie înflorată, deschisă în nasturi, pe care n-o mai purtase de mult. Avusese întotdeauna picioare frumoase, cu glezne subțiri. Chiar dacă i se mai umflau uneori, cînd stătea mult în picioare, și parcă venele deveniseră mai proeminente, încă i se părea că gambele ei rămăseseră tinere, în ciuda tuturor lucrurilor prin care trecuse.

— Dumneata ești însurat, ai copii? îl întrebase ea serioasă.

— Eu m-am măritat de la 19, m-am grăbit ca fata mare. Mi se părea că pierd trenul, că altul nu mai vine în gară.

Nu-i deranja nimeni, cimitirul era locul cel mai liniștit din lume. Ei doi, așezați pe banca de piatră, îl vegheau. Dacă i-ai fi privit din spate, cum stăteau unul lîngă altul, ai fi putut zice că au parcurs deja un drum împreună și că s-au așezat puțin să se odihnească.

— Și am doi copii, pe Dumitru și pe Cristinica, continuă ea și ochii i se umplură într-o clipă de lacrimi. I-am lăsat acasă cu sora mea și mi-e tare de dor de ei. Mi se usucă sufletul, nu alta...

Mariei nu-i mai păsase de prezența străinului de pe bancă și începuse să plîngă în hohote, de

parcă ar fi ținut suferința aia ascunsă multă vreme în piept, sub pînza înflorată a rochiei.

— Iartă-mă, am lacrima ușoară, zisese ea, ușor rușinată.

Bărbatul se uitase în față, ca de obicei, și discreția lui îi făcuse bine. Nu se holbase la ea, o lăsase să vorbească acolo, în legea și limba ei, fără să dea semne că l-ar fi deranjat în vreun fel. Să-i spună unui om care nu aude ce are pe suflet i se păruse Mariei un fel de spovedanie în aer liber. Se ridicase de pe bancă un pic mai liniștită.

— Mulțumesc! Sper să ne vedem și mâine, îi spusese.

El schițase un zîmbet stingher și un gest de la revedere cînd o văzuse pe Maria că se ridică să plece. Cînd ajunsese acasă, se apucase de treabă, ca de obicei. Știa că, la ora aia, copiii ei nu se întorseseră încă de la școală. De abia aștepta să-i spună Cristina ce făcuse la testul de la matematică pe care îl dăduse. „Doamne, să ai și tu grijă de ei, că eu sînt departe“, își repetase în gînd rugăciunea pentru ei.

În casa asta mare nu se termina niciodată treaba. Cînd nu deretica, făcea de mîncare, punea haine la spălat sau întindea masa de călcat. Don Panucci avea și el mereu nevoie de ajutor să găsească vreun obiect rătăcit, să-i facă un ceai, o cafea sau să-i dea o pastilă.

O bună bucată de vreme nu se întîmplase nimic, dar, de cînd apăruse acest bărbat din cimitir, Maria